

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 025380 20 Uvp
Banjaluka, 06.04.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Željke Vujanović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi D. V. iz N., (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv akta broj ... od 09.08.2019. godine, tuženog Fond ... u predmetu ostvarivanja prava na starosnu penziju, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 025380 19 U od 08.07.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 06.04.2022. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je uvažena tužba i poništen uvodno označeni osporeni akt, kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Fond, Filijala B. broj ... od 21.05.2019. godine, Tim prvostepenim je rješenjem je odbijen zahtjev tužiteljice za ostvarivanje prava na starosnu penziju, te je istim rješenjem zamijenjeno privremeno rješenje Filijala B. broj ... od 07.02.2019. godine.

Uvaženje tužbe i poništenje osporenog akta se obrazlaže razlozima da je nezakonito postupio tuženi kada je ostavio na snazi rješenje prvostepenog organa od 21.05.2019. godine, jer je za svoju odluku dao razloge zasnovane na pogrešnoj primjeni materijalnog prava, konkretno odredaba člana 87. i 118. u vezi sa odredbom člana 11. tačka d) Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 134/11, 82/13 i 103/15 - u daljem tekstu: Zakon o PIO). Sud je naveo da iz podataka spisa proizilazi da je tužiteljica zahtjev za ostvarivanje prava na starosnu penziju podnijela dana 28.01.2019. godine i da joj je privremenim rješenjem Filijala B. od 07.02.2019. godine to pravo i priznato počev od 25.01.2019. godine u mjesечnom iznosu od 1.046,51 KM, jer je na dan podnošenja zahtjeva navršila 62 godine, 7 mjeseci i 5 dana života i ostvarila penzijski staž u trajanju od 40 godina, 1 mjesec i 22 dana. Dalje je navedeno da je prvostepenim rješenjem od 21.05.2019. godine, koje je doneseno po službenoj dužnosti, odbijen zahtjev tužiteljice za ostvarivanje prava na starosnu penziju i zamijenjeno ovo privremeno rješenje od 07.02.2019. godine, uz obrazloženje da je u postupku utvrđeno da se tužiteljica na dan podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava pa sve do 22.04.2019. godine nalazila u obaveznom osiguranju, kao izabrano ili imenovano lice u smislu odredbe člana 11. tačka d) Zakona o PIO - član Opštinske izborne komisije S., što po stavu tuženog znači da joj u momentu podnošenja zahtjeva nije prestalo osiguranje i da ne može ostvariti pravo na starosnu penziju,

jer tako propisuju odredbe člana 87. i 118. Zakona o PIO. Sud nije doveo u pitanje utvrđenje tuženog da je tužiteljica na dan podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na starosnu penziju bila član izborne komisije S. još od 2017. godine, da je za to primala naknadu na koju se plaćaju doprinosi u skladu sa propisima koji regulišu tu materiju, kao ni sadržaj odredaba člana 87. i 118. u vezi sa odredbom člana 11. tačka d) Zakona o PIO, ali je zaključio da se iste ne mogu primijeniti u konkretnom slučaju. U nastavku je citirao odredbu člana 11. tačka d) Zakona o PIO koja propisuje da je osiguranik radnik lice izabrano ili imenovano na javnu funkciju ako za obavljanje te funkcije ostvaruje platu ili naknadu, zaključujući da tuženi pogrešno angažman tužiteljice u Opštinskoj izbornoj komisiji S. kvalificuje kao „javnu funkciju“ na koju se odnosi ova odredba. Ukazano je da se javnom funkcijom u smislu odredbe člana 94. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16 i 66/18 - u daljem tekstu: Zakon o radu) smatra reizborna funkcija na koju je radnik neposredno izabran od strane građana ili na koju je imenovan ili postavljen od strane nadležnog organa Bosne I Hercegovne i Republike Srpske, grada ili opštine, ako tu funkciju obavlja profesionalno i za nju ostvaruje platu, a identično propisuje i odredba člana 30. stav 1. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 97/16 - u daljem tekstu: Zakon o službenicima i namještenicima), prema kojoj se javnom funkcijom smatra reizborna funkcija na koju je službenik neposredno izabran od građana ili na koju je imenovan ili postavljen od nadležnog organa Bosne i Hercegovne i Republike Srpske, jedinice lokalne samouprave, ako tu funkciju obavlja profesionalno i za nju ostvaruje platu, što kod tužiteljice očigledno nije slučaj, zbog čega se njen položaj člana Opštinske izborne komisije S. za šta je primala naknadu na koju se plaćaju doprinosi, nikako ne može smatrati obavezni osiguranjem u smislu odredbe člana 11. tačka d) Zakona o PIO, niti to može biti osnov da se njen zahtjev za ostvarivanje prava na starosnu penziju odbije pozivom na odredbe člana 87. i 118. Zakona o PIO.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje pobijane presude (u daljem tekstu: zahtjev) tuženi pobija zakonitost iste zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Navodi da se uvidom u matičnu evidenciju Fonda koji podatke dobija iz Jedinstvenog sistema registracije, kontrole i naplate doprinosa nađe registrovana i ostvarena prijava kod Opštine S. osnov osiguranja „3“ izabrano ili imenovano lice, što predstavlja osiguranika u obveznom osiguranju iz odredbe člana 11. Zakona o PIO. Istiće da je tužiteljica po ovom osnovu prijavljena 20.11.2018. godine i u obveznom osiguranju se nalazila do 22.04.2019. godine. S obzirom na to da se tužiteljica u trenutku podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na starosnu penziju nalazila u obveznom osiguranju u smislu odredbe člana 11. Zakona o PIO, utvrđeno je da iako je ispunjavala uslove u pogledu godina života i ostvarenog penzijskog staža, nije ispunjavala uslove propisane odredbama člana 87. i 118. Zakona o PIO, a neophodno je da osiguranik ispuni sve uslove propisane zakonom da bi ostvario pravo na penziju. Dodaje da su navodi obrazloženja pobijane presude nejasni i kontradiktorni, odnosno istim se pojašnjava obaveza plaćanja doprinosa iz penzijskog i invalidskog osiguranja nevezano za status tužiteljice, a tvrdnja suda da njen rad u Opštinskoj izbornoj komisiji S. nije obavezno osiguranje dovodi do nepravilne primjene odredbe člana 11. Zakona o PIO koju u nastavku citira. Zbog navedenog predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba odbije kao neosnovana.

Tužiteljica u odgovoru na zahtjev ističe da je isti neosnovan, a pobijana presuda zakonita i valjano obrazložena, zbog čega predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik

Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom uvažena tužba i poništen osporeni akt tuženog od 09.08.2019. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koji nisu dovedeni u sumnju navodima zahtjeva.

Ispravno sud zaključuje da tuženi, odnosno njegov prvostepeni organ nisu imali osnova da odbiju zahtjev tužiteljice za ostvarivanje prava na starosnu penziju podnesen dana 28.01.2019. godine pozivom na odredbe člana 87. i 118. Zakona o PIO čiji sadržaj nije sporan, jer se tužiteljica bez obzira na okolnost što je na dan podnošenja zahtjeva obavljala dužnost člana Opštinske izborne komisije S., ne može smatrati osiguranikom radnikom u smislu odredbe člana 11. Zakona o PIO, na koje osiguranike se isključivo odnose odredbe člana 87. i 118. Zakona o PIO.

Nije sporno da odredba člana 11. tačka d) Zakona o PIO propisuje da je osiguranik radnik lice izabrano ili imenovano na javnu funkciju ako za obavljanje te funkcije ostvaruje platu ili naknadu, ali je sporno, a od suštinskog je značaja okolnost što se angažman tužiteljice u Opštinskoj izbornoj komisiji S. ne može smatrati „javnom funkcijom“ na koju se ova odredba odnosi, bez obzira što je tužiteljica na ime obavljanja dužnosti člana te Opštinske izborne komisije primala naknadu na koju se plaćaju doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje u skladu sa propisima iz te oblasti.

Definicija javne funkcije data je u odredbi člana 94. Zakona o radu koja propisuje da se javnom funkcijom smatra reizborna funkcija na koju je radnik neposredno izabran od strane građana ili na koju je imenovan ili postavljen od strane nadležnog organa B i H., R. S., grada ili opštine, ako tu funkciju obavlja profesionalno i za nju ostvaruje platu, te odredbom člana 30. Zakona o službenicima i namještenicima, prema kojoj se javnom funkcijom smatra reizborna funkcija na koju je službenik neposredno izabran od građana ili na koju je imenovan ili postavljen od nadležnog organa B i H., R. S., jedinice lokalne samouprave, ako tu funkciju obavlja profesionalno i za nju ostvaruje platu, što kod tužiteljice, koja je u vrijeme podnošenja zahtjeva obavljala dužnost člana Opštinske izborne komisije S. za što je primala naknadu, očigledno nije slučaj, kako je to sve pravilno zaključio i obrazložio nižestepeni sud.

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, zbog čega se zahtjev tuženog za vanredno preispitivanje iste, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona odbija.

Zapisničar
Željka Vučanović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić